RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Verordening leerlingenvervoer Westervoort 2023

Zaak- & documentnr. : Z/23/105229 201604699
Portefeuillehouder : J. Derksen

Opsteller : Arthur de Boer
Afdeling : Sociaal Domein
Telefoonnr :

Samenvatting
Het college vraagt de gemeenteraad in te stemmen met de nieuwe verordening leerlingenvervoer 2023. De verordening 2023 is geactualiseerd en aangepast. De bijbehorende beleidsregels zijn aangepast en in lijn gebracht met de verordening. Dit verschaft voor inwoners en uitvoerders een duidelijk en helder beleid in lijn met de uitgangspunten van de gemeente. De verordening sluit aan bij de uitgevoerde praktijk en is afgestemd binnen het perceel waar gebruikers van AVAN veelvuldig gebruik van maken, zoals de gemeente Duiven en Zevenaar. Hierdoor ontstaat er samenhang in het perceel en worden o.a. de voordelen die behaald worden met de opstapplaatsen in Westervoort beter merkbaar voor de inwoners.

Beslispunten

1. De verordening Leerlingenvervoer Westervoort 2023 vast te stellen
2. De verordening Leerlingenvervoer Gemeente Westervoort 2014 in te trekken
3. Kennis te nemen van de beleidsregels 2023 die het college na vaststelling van de nieuwe verordening in werking wil stellen.

Aanleiding

Het huidige beleid leerlingenvervoer is vastgelegd in de verordening uit 2014. In 2021 zijn er beleidsregels vastgesteld waarin het op dat moment gevoerde beleid nadrukkelijker in opgesteld is. In diezelfde periode is er een aanzet gedaan om de verordening te actualiseren op basis van de modelverordening van de VNG. Tot nu aan toe zijn er allerlei uitdagingen op de gemeente afgekomen en heeft het college geacht het proces zorgvuldig vorm te geven, onder meer door een evaluatie op te maken. Het zorgvuldige proces van belangenafweging; contact met participanten; gesprekken met uitvoerders en consulenten; raadplegen van collega's uit andere gemeenten heeft geleid tot het raadsvoorstel zoals die nu voor u ligt. Hier is tijd voor genomen.

Planning

Vanwege de termijnen (uiterlijk 12 weken) die in de verordening staan voor bijvoorbeeld de beoordeling van aanvragen is tijdige besluitvorming noodzakelijk om het schooljaar 2023-2024 met het nieuwe beleid te starten. Tevens is het zo veel als mogelijk gelijktijdig invoeren voor de samenwerking binnen het perceel van belang. Het perceel bestaat o.a. uit Westervoort, Duiven en Zevenaar, dé gemeenten waar veel ritten gecombineerd worden. Daarom:

- Het besluit niet later dan 17 april 2023 in de raadsvergadering te nemen.

Beoogd effect
Iedere leerling moet deel kunnen nemen aan het onderwijs. Waar mogelijk zal ‘eigen kracht’ en ‘zelfredzaamheid’ gestimuleerd worden. Waar het nodig is, zal deze verordening voorzien in een vangnet om leerlingen onderwijs te kunnen (blijven) bezoeken. Deze verordening zorgt dat de gemeente herkenbaar en duidelijk beleid voert en bij de praktijk aansluit. Met de beleidsregels wordt beoogd dat de uitvoering transparant is en maatwerk mogelijk blijft.
De beleidsregels geeft ruimte aan het college om opstapplaatsen in te stellen en tegelijk ook de ruimte om zelfredzaamheid te bevorderen, maar de menselijke maat niet uit het oog te verliezen. De verordening biedt ruimere mogelijkheden rondom het gebruik van een opvangadres, het geeft meer ruimte voor het vervoer naar stage en stimuleert het gebruik van de fiets en OV.

Argumenten

1.1 De huidige verordening (2014) is verouderd en onvoldoende actueel
Er wordt vanuit de VNG geadviseerd de bestaande verordeningen te vervangen door de modelverordening die (meer) aansluit bij de actualiteit, bijvoorbeeld bij de huidige wet- en regelgeving. De modelverordening vormt de basis.

1.2 De nieuwe verordening (2023) sluit aan bij gevoerde beleid van de gemeente
De gemeente heeft uitgangspunten geformuleerd in ‘Samen Sterk’ waarbij o.a. uitgegaan wordt van ‘eigen kracht’, ‘zelfredzaamheid’ en ‘inclusie’. De verordening is vanuit dezelfde visie beschouwd en opgesteld met o.a. ruimte in de verordening om beleidsregels op te stellen waarin wordt bepaald hoe het college wil omgaan met vervoer naar stages, gebruik van opstapplaatsen, stimuleren van zelfstandigheid etc.

1.3 De nieuwe verordening (2023) blijft voorzien in maatwerkvoorziening waar nodig
Een goede aansluiting bij wat een leerling nodig heeft is niet alleen een wettelijke taak, maar een belangrijke verantwoordelijkheid. Participatie moet mogelijk zijn, voor iedereen. Waar de ‘zelfredzaamheid’ en ‘eigen kracht’ volledig aangesproken wordt maar niet voldoende is zal maatwerkvervoer een (deel)oplossing kunnen bieden voor de leerling. De burger (leerling) staat daarbij centraal. De toegezegde afwegingskader opstapplaatsen zijn vanuit de verordening voldoende vorm te geven in de beleidsregels.

1.4 De nieuwe verordening (2023) wordt breed gedragen
De huidige verordening en de modelverordening van de VNG is meegenomen in de totstandkoming van deze verordening. Input is breed opgehaald bij de klankbordgroep, participatieraad Westervoort, consulenten, AVAN. Ook de evaluatie van de opstapplaatsen is gebruikt om deze verordening (en de beleidsregels) goed aan te laten sluiten.
Tevens is overleg met het ‘perceel[1]’ geweest om beleid zo veel als mogelijk op elkaar aan te laten sluiten.
De opgehaalde input is waar mogelijk meegenomen.

[1] Perceel: Westervoort en Duiven zitten met o.a. met Zevenaar in een gebied waardoor overleg over de uitvoer bij kan dragen aan een effectieve vorm van leerlingenvervoer.

1.5 De nieuwe verordening biedt een grondslag om een groter beroep te doen op de zelfredzaamheid van leerlingen en het zelf-organiserend vermogen van ouders.
De toepassing van de verordening kent in ieder geval de volgende uitgangspunten:

1. Zelfstandigheid van de leerling.
   Het is van belang dat kinderen opgroeien tot inwoners die zelfstandig participeren in de samenleving. Het beleid stimuleert het zelfstandig (leren) reizen van kinderen waar mogelijk.
2. Ouders regelen de begeleiding zelf.
   Het reizen te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer, indien nodig onder begeleiding van een volwassene, heeft altijd de voorkeur boven aangepast vervoer per taxi of taxibusje. Het doel is dat de leerling zelfstandig leert deelnemen aan de samenleving. Het begeleiden van het kind in de weg daar naartoe is een onderdeel van het ouderschap. Ouders hebben een eigen verantwoordelijkheid. Werk, studie en/of de medische situatie van ouders en gezinssamenstelling maken ouders niet minder verantwoordelijk dan ouders van kinderen die geen belemmeringen hebben. Waar nodig bieden we ondersteuning om de zelfredzaamheid te vergroten, bijvoorbeeld training zelfstandig reizen.

2.1 Het intrekken van de huidige verordening (2014) is logischerwijs noodzakelijk
Als de nieuwe verordening wordt vastgesteld is de oude verordening niet meer geldig en moet worden ingetrokken.

3.1 De gemeenteraad moet op de hoogte zijn van de actualisatie van de beleidsregels
Het is voor de gemeenteraad van belang kennis te nemen van de beleidsregels. Deze regels geven een duidelijk beeld van de uitvoer (mogelijkheden). Hieraan kan de gemeenteraad afleiden dat de eerder genoemde uitgangspunten niet uit het oog worden verloren, zoals de meerjarige beschikkingen. De beleidsregels gaan specifiek in op de stimulering van eigen kracht en zelfredzaamheid, het stimuleren van zelfstandigheid, het regelen van opstapplaatsen, het combineren van onderwijs en zorg, het stimuleren van fietsen etc.

3.2 De beleidsregels beschrijft hoe het college uitvoer wil geven aan de verordening
De beleidsregels van 2021 zijn niet passend bij de verordening 2023 en de beleidsregels die zijn opgesteld zijn in samenhang met de verordening gebracht.

Kanttekeningen

3.1 Nadere invulling van werkwijze persoonlijke gesprekken is nodig.
De nieuwe verordening voorziet in het voeren van persoonlijke gesprekken over (het bevorderen van) de zelfredzaamheid van de leerlingen en het oefenen van zelfstandig reizen. Hiervoor moeten (extra) gesprekken worden gevoerd in de zogenoemde onderzoeksfase. Het op- en inzetten van deze gesprekken vraagt extra personele inzet.

3.2 *Ouders zullen mogelijk een andere toewijzing van leerlingenvervoer krijgen*
Met de invoering van de nieuwe verordening en de beleidsregels zal voor een beperkt aantal ouders een wijziging optreden bij aanvang van het nieuwe schooljaar. Het kan

betekenen dat een toewijzing in de vorm gaat veranderen. Wanneer gewenst kan er met de ouders door de consulenten meegedacht worden hoe de nieuwe situatie voor hen passend kan zijn en welke afspraken voor de overgang gemaakt kunnen worden. Sommige veranderingen zijn ten gunste van de aanvrager, zoals de meerjarige beschikkingen en halvering van de eigen bijdrage bij een fietsvergoeding.

3.3 D*e motie "vreemd aan de orde leerlingenvervoer" komt niet volledig tot uiting.*
De wens van uw raad om aanvraagformulieren te vereenvoudigen is weliswaar opgepakt, maar nog niet geheel naar wens van het college. Wanneer de mogelijkheid ontstaat zal er een online of e-formulier gemaakt worden waardoor de aanvraag digitaal mogelijk gemaakt wordt.

Financiële paragraaf
Bij de nieuwe verordening worden geen noemenswaardige kostenverschillen verwacht. Wel zal de uitvoering van de verordening (extra) inzet vragen van de consulenten en zal in de uitvoer gekeken moeten worden welke keuzes gemaakt moeten worden om de inzet en de opbrengsten met elkaar in balans te houden.
In de evaluatie moet bezien worden welke effecten de wijzigingen hebben op de uitvoeringskosten van het maatwerkvervoer.
Wel worden er kostenstijgingen verwacht in de uitvoer bij AVAN die doorberekend worden naar de gemeente, denk aan de inflatie en brandstofprijzen.

Relatie herstelplan
Vanuit het herstelplan eerder genomen maatregelen blijven in tact.

Participatie en communicatie
1. Communicatie met de gebruikers is een belangrijk item geweest in het gesprek met leden van de klankbordgroep. Nadrukkelijk is er geadviseerd om de wijze van communicatie per 'doelgroep' aan te passen. Dat heeft te maken met het perspectief wat leerlingen (en hun ouders) hebben op langer termijn. In het aangepast vervoer is niet elke leerling ooit in staat om zelfstandig te worden, een verbetering van een situatie is niet altijd mogelijk. Sterker nog, verslechtering kan ook voorkomen! Kortom; er is geadviseerd te differentiëren in de boodschap aan de ouders. De boodschap aan leerlingen waarvan verwacht kan worden dat ze zelfstandiger kunnen leren reizen zal anders zijn dan leerlingen en ouders waar geen verandering te verwachten valt. Dit advies zal meegenomen worden in de wijze van communiceren / communicatieplan.
2. Gedurende de looptijd van deze verordening en de bijbehorende beleidsregels zal er geregeld overleg georganiseerd worden over de uitvoering. Zowel intern met de consulenten die geconfronteerd worden met allerlei vragen, als extern met leden van de klankbordgroep en gebruikers. Doel hiervan is om breed te evalueren en te kijken naar nieuwe mogelijkheden die recht doen aan de situatie van de leerlingen en voor iedereen een voordeel kan betekenen. Uiteraard zullen de ervaringen over de opstapplaatsen een onderwerp blijven nu omliggende gemeente ook opstapplaatsen willen toepassen.

3. Om zorgvuldig te blijven omgaan met de veranderingen zullen de consulenten actief met inwoners meedenken wanneer er vragen zijn voor (tijdelijk) maatwerk.
4. Inwoners zullen na vaststelling per brief geïnformeerd worden over de nieuwe verordening en beleidsregels. Klankbordgroepleden zullen gevraagd worden mee te denken aan verbeteringen bij o.a. het digitaal inrichten van het aanvraagformulier.

Duurzaamheid
Het voorgestelde beleid heeft geen positieve of negatieve gevolgen rondom duurzaamheid. Wel kan er gesteld worden dat door dit beleid blijvend aandacht mogelijk is voor zelfstandig reizen per OV of per fiets en op die manier een bijdrage aan duurzaamheid mogelijk is.

Intergemeentelijke samenwerking
De gemeenten Westervoort, Duiven, Zevenaar en Montferland vormen samen een perceel bij de vervoerder AVAN. Voor efficiënte samenwerking o.a. door opzetten en in gebruik nemen van opstapplaatsen maken de gemeenten binnen dit perceel de vervoersbewegingen efficiënter.

Bijlagen
201604687 – motie vreemd aan de orde leerlingenvervoer VVD
201604691 – verordening leerlingenvervoer Westervoort 2023
201604693 – beleidsregels leerlingenvervoer Westervoort 2023
201604698 – veranderingen tov verordening 2014 in overzicht
201604685 – evaluatie rapport opstapplaatsen Westervoort
201604697 – kennisgeving doelgroepenvervoer Westervoort

Westervoort, 17 april 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort,

M. Sluiter MA
secretaris

drs. A.J. van Hout
burgemeester